

застосовувати до кожної з них з метою досягнення високої якості. Дотримання стандартів – це шлях, що забезпечує гарантовану якість кожної операції та виключає повторення помилок.

Просте емпіричне правило, яке наводить М. Имаї, говорить про те, що застосування методів Гемба кайдзен знижує частку бракованої продукції на 50 %, а стандартизація додатково зменшує її на 50% від попереднього результату.

На основі вище сказаного можна зробити висновок. Отже, все, що створює напругу або має нерегулярний характер, вказує на існування проблеми. Більш того, втрати вимагають усунення. Як рекомендацію до застосування системи Гемба кайдзен в Україні, слід відзначити, що з усіх Кайдзен-дій найлегше почати саме з усунення втрат, оскільки їх ідентифікація є досить нескладною в міру набуття відповідних навичок. Усунення втрат (муда) звичайно відбувається шляхом призупинки звичайного ходу дій, тому для впровадження цього підходу з арсеналу Гемба кайдзен не потрібні значні витрати. В силу цих причин керівники організацій повинні взяти на себе ініціативу, щоб почати Кайдзен (ощадливе управління) з усунення втрат всюди, де вони є – як на робочому місці, в цеху, на виробничій ділянці, так і в сфері управлінських процесів та надання послуг.

Джерела та література

1. Япония. Справочник. – М.:РАН. Институт Дальнего Востока. Ч. I:2001. – 133 с.
2. Япония. Справочник. – М.:РАН. Институт Дальнего Востока. Ч. II:2001. – 159 с.
3. Современная Япония. Справочник // Информ. бюлл. ИДВ РАН. – М., 1997 – №4.
4. Имаи М. Гемба кайдзен: Путь к снижению затрат и повышению качества. Пер. с англ. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2005. – 346 с.
5. Baraniecka A., Rodawski B., Skowronska A. Logistyka: Cwiczenia – Wroslaw, 2005. – 195 с.
6. Louis R. S. Integrating Kanban with MRP II. – Portland: Productivity Press, 2000. – 219 p.
7. Имаи М. Кайдзен: ключ к успеху японских компаний. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2004. – 335 с.
8. Яценко Б. П. Структура господарства Японії (економіко-географічне дослідження постіндустріальної країни) – К.: Ін-т. сходознавства ім. А.Кримського НАН України, 2006. – 352 с.
9. Sekine K., Arai K. Kaizen for Quick Changeover. – Portland: Productivity Press, 2001. – 315 p.

Бойко В. І.

УДК 332.145:338.23:304.44

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ КУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

***Анотація.** Як вже зазначалося, в даний час культурна діяльність все більшою мірою виступає не стільки результатом, наслідком соціально-економічного та політичного розвитку, скільки невід'ємним та важливішим чинником цього розвитку, який володіє власним значним потенціалом. Тому особливо важливим є формування організаційних та економічних умов для саморозвитку культурного життя, збереження та розвитку культурного потенціалу суспільства, взаємодії культурного процесу з іншими галузями суспільної життєдіяльності та надання їм соціально відповідального і культурологічного характеру. Ефективність формування та реалізації культурної політики багато в чому залежить від рівня розвитку інформаційної культурної діяльності. Ця інфраструктура являє собою взаємопов'язаний комплекс напрямів діяльності та механізмів, який забезпечує об'єднання зусиль та ресурсів учасників культурного процесу і якість наданих ними продуктів і послуг. Інформаційна інфраструктура сприяє укріпленню міжрегіональної та міжнародної співпраці в сфері культури та мистецтва.*

***Ключові слова:** Інтернет ресурси; культурна діяльність; інформаційна інфраструктура; інформаційне забезпечення; інформаційні ресурси; сайт; культурні сайти; віртуальна територія.*

***Аннотация.** Как уже отмечалось, в настоящее время культурная деятельность все в большей степени выступает не столько результатом, следствием социально-экономического и политического развития, сколько неотъемлемым и важным фактором этого развития, обладает собственным значительным потенциалом. Поэтому особенно важным является формирование организационных и экономических условий для саморазвития культурной жизни, сохранения и развития культурного потенциала общества, взаимодействия культурного процесса с другими отраслями общественной жизнедеятельности и предоставление им социально ответственного и культурологического характера. Эффективность формирования и реализации культурной политики во многом зависит от уровня развития информационной культурной деятельности. Эта инфраструктура представляет собой взаимосвязанный комплекс направлений деятельности и механизмов, который обеспечивает объединение усилий и ресурсов участников культурного процесса и качество предоставляемых ими продуктов и услуг. Информационная инфраструктура способствует укреплению межрегионального и международного сотрудничества в сфере культуры и искусства.*

***Ключевые слова:** Интернет ресурсы; культурная деятельность; информационная инфраструктура; информационное обеспечение; информационные ресурсы; сайт; культурные сайты; виртуальная территория.*

***Summary.** As already noted, the present cultural activities are increasingly not so much the result, the result of socio-economic and political development as an integral and important factor in this development, which has its own potential. It is therefore particularly important to the formation of organizational and economic conditions for self-development of cultural life, the preservation and development of cultural potential social, cultural process of interaction with other sectors of public life and provide them with socially responsible and cultural character. The effectiveness of the formation and implementation of cultural policy is largely dependent on the level of information infrastructure of cultural activities. This infrastructure is a set of interrelated activities and mechanisms providing coordinated effort and resources participants in the cultural process and the quality of*

their products and services. Information infrastructure of cultural activity contributes to strengthening interregional and international cooperation in the field of culture and art.

Keywords: *Internet resources; cultural activities; information infrastructure; information security; information resources; site; cultural sites; virtual territory.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Неузгодженості і протиріччя концепції інформаційної інфраструктури не лишилися поза увагою частини фахівців, які закликають до більш зваженого підходу до оцінок і перспектив розвитку сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в суспільстві та їх впливу на характер відносин у суспільстві. Протягом історії мав місце взаємний вплив способів роботи з інформацією та історичних процесів у суспільстві, однак він завжди був спрямований на збереження існуючих форм організації суспільства. Сьогоднішній розвиток суспільства під впливом процесу інформатизації характеризує змішана картина — щось змінюється, а в чомусь зберігається спадковість. Роль інформації в сучасному світі і вплив процесу інформатизації на суспільство можна краще зрозуміти, якщо з'ясувати, якого типу інформація з'явилася, навіщо вона була потрібна, які групи у суспільстві її використали і для яких цілей. Основна тенденція в динаміці формування поняття інформаційна інфраструктура пов'язана з фундаментальністю її розгляду не тільки як феномена, визначеного умовами науково-технічного прогресу, електронними засобами переробки, зберігання і передачі соціальної інформації, а перш за все як діяльності інфраструктури, що пронизує усі епохи і цивілізації, всі сфери людської діяльності і всі шаблі розвитку людини як соціальної істоти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Тема інформаційної інфраструктури культурної сфери зовсім нова і практично не розроблена. Цей напрямок роботи майже не розглядається в бібліотечній пресі. Перші спроби зроблені Б.Ашервудом, І.Вар'яш, В.Клюєвим [1], Т.Майстрович [2], Л.Лебедевою, Л.Бертліс, але жодного узагальненого дослідження цього питання немає. Ця нова проблема потребує теоретичного обґрунтування, розробки методики і узагальнення існуючого досвіду. Практика роботи показує, що більшість культурних закладів: театрів, опер галерей та ін., шукаючи шляхи свого виживання, експериментують, інколи діють методом випробувань та помилок, здебільшого інтуїтивно, не спираючись на світову практику. Хоча історичний досвід показує, що період становлення переживали різні держави і теж шукали шляхи виживання. Україна має свій багатотисячний досвід меценатства, який потребує відродження.

Формулювання цілей статті. Інформаційне забезпечення сфери культури та мистецтва припускає досягнення і підтримку високого рівня технічної оснащеності та інформатизації основних технологічних процесів організацій культури, створення єдиного інформаційного простору, доступного як інститутам і представникам сфери культури та мистецтв, так і масовим споживачам культурних продуктів та послуг. У цьому зв'язку ефективне використання електронних інформаційних ресурсів і, зокрема, Інтернет стає однією з першочергових задач інформаційного обслуговування культури.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Безсумнівний інтерес представляє досвід м. Києва, який володіє масштабною і розгалуженою мережею закладів культури та мистецтва. В місті працюють більше 140 музеїв і 12 мистецьких галерей, 1345 бібліотек, понад 50 театрів, понад 155 концертних організацій та клубів. З них тільки 70% організацій підвідомчі Департаменту культури КМДА, решта мають національне або обласне підпорядкування, представляють собою громадські організації. Останнім часом установи культури все більше використовують можливості, які надає Інтернет, для розвитку та просування своєї діяльності. Створюються сайти музеїв, театрів, концертних організацій, галерей, бібліотек. Станом на 2013 р. таких сайтів було близько 3000, і цей процес розвивається дуже бурхливо. Тим не менш, ця робота стикається з низкою проблем:

- розрізненість сайтів за своїм рівнем, як технічним, так і змістовним;
- інформаційне наповнення сайтів та постійна технічна підтримка вимагають великих організаційних зусиль та матеріальних витрат, як правило, непомірних для невеликих музеїв, театрів тощо;
- не завжди інформаційний супровід відповідає сучасним вимогам, часто інформацію не поновлюють;
- сайти створюються стихійно, немає документів, що регламентують їх створення та діяльність, інформація виявляється розсіяною за різними адресами, які не систематизовані, тому пошук потрібних відомостей ускладнюється[3].

Створення інформаційної електронної мережі бібліотечних, музейних установ, єдиного театрального сайту виявляються важливими, але приватними проривами. Сфера культури і мистецтва Києва представлена в мережі Інтернет не як єдине ціле, а як певна кількість розрізнених, але взаємопов'язаних між собою елементів. Тим самим, не досягається завдання створення інтегрованого і загальнодоступного інформаційного простору, знижується ефективність використання Інтернет - технологій для представлення культури на міжрегіональному та міжнародному рівнях.

У цих умовах надзвичайно необхідно є інтеграція всіх інформаційних ресурсів установ культури поза залежністю від відомчої приналежності. Така інтеграція дозволяє: підвищити ефективність Інтернет - технології окремими установами культури; створити єдиний інформаційний простір Інтегрованої та загальнодоступної інформації; забезпечити моніторинг культурного життя міста; інтегрувати інформацію про культурне життя в міжрегіональний, федеральний та світовий інформаційним простір[4].

Для вирішення цих задач, починаючи з 90-х років, було створено майже 50 сайтів про м. Київ, які ведуть КМДА, туристичні та просвітницькі установи тощо. Приводом для створення сайтів слугували

необхідність інформаційної підтримки функціонування міста як столичного, культурного, адміністративного, спортивного, туристичного центру тощо. Проте можливості і перспективи сайту набагато ширше: постійне інформування української та міжнародної спільноти про події культурного життя м. Києва, що забезпечує активізацію маркетингу та просування культури міста на міжнародних культурних і туристичних ринках, посилення цілеспрямованого інтересу світової спільноти до Євро-2012 і міста в цілому. Крім того, доступ до інформаційних ресурсів сервера "Київ" сприяє формуванню сприятливого іміджу міста та зміцненню його міжнародного статусу.

Сайт включає в свою структуру наступні розділи: офіційні документи: укази, розпорядження, постанови КМДА, гранти, конкурси, оголошені Департаментом культури; проекти до ювілею різних організацій; новини культурного життя; карти: історичні та сучасні; історію: хронологія найважливіших подій за 300 років; культуру: події культурного життя на рік, афіша на поточний місяць, база даних по фестивалях Києва; у мережі: навігатор по київських ресурсах Інтернету.

Інформаційним ядром сайту можна вважати динамічно поновлювальну афішу, в якій представлені театри, кінотеатри і концертні організації, музеї та бібліотеки, галереї та культурні центри міста та їх заходи на поточний місяць. Міська афіша українською, російською та англійською мовами виконує роль навігатора, тому що містить посилання на сторінки закладів культури, представлені в Інтернеті. Крім інформації на місяць, на сайті міститься перспективна інформація на поточний та на наступний роки.

На сайті розміщена база даних по фестивалях та конкурсах Києва з координатами організаторів, що дозволяє театральним і концертним організаціям встановлювати контакти та пропонувати свої програми для участі у фестивалях і конкурсах. Надалі інформація по фестивалях може бути розширена за рахунок відомостей про фестивалі та конкурси інших регіонів, що, безсумнівно, становить інтерес для театральних менеджерів. Таким чином, існує можливість створення навігаційної системи по фестивалях та конкурсах.

Сайт користується великою популярністю в Інтернет - користувачів. Українські користувачі складають 52,0% від числа звернень. Серед зарубіжних користувачів найбільшу кількість звернень надходить з СНД (14,0%), країн Західної Європи, США та Канади. Середньомісячна кількість відвідувань за останні роки зростає досить інтенсивно: 1999 р. - 4800; 2000 р. - 12 500; 2013 р. - 26 000; 2012 р. - 64 000. Інтерес до сайту настільки високий, що у 2010 р. за ініціативою адміністрації міста була створена система перехресних посилань сайту і ряду сайтів КМДА. Майже відразу після цього сайт привернув увагу рекламодавців і став комерційно вигідним.

Унікальність потенціалу сайтів полягає в тому така, що їх значення не буде втрачене після 2012 р. Виконавши завдання інформаційного супроводу Євро - 2012, сайти про Київ здатні об'єднати інформаційні ресурси у сфері культури та мистецтва, представляти установи культури та мистецтва і культурний процес в цілому на різних управлінських рівнях. За своїми характеристикам сайти зможуть взяти на себе функцію, яка пов'язує ланки інфраструктури культурної діяльності, стати інформаційним ядром, об'єднуючим інші елементи життєдіяльності, включаючи професійну комунікацію, безперервну освіту, роботу з персоналом, PR-діяльність та стати джерелом їхнього розвитку. Вони можуть бути використані в цілях підтримки формування та реалізації культурної політики, спрямованої на посилення соціальної ролі сфери культури і мистецтва та збільшення їх внеску в економічний розвиток міста.

Культурні сайти є реальною та вкрай необхідною базою даних для туроператорів - як вітчизняних, так і закордонних. Так, ідея створення Інтернет-сайту, присвяченого 1500 - річчю Києва, з'явилася кілька років тому, коли розроблялася ідеальна модель підготовки до ювілею міста. В ході цієї роботи ретельно вивчався закордонний досвід проведення ювілейних програм великих міст, таких як, наприклад, підготовка до ювілею Стокгольма[5]. Як результат, було створено концепцію, яка сформулювала основну ідею підготовки ефективного використання ювілею для маркетингу міста та активізації його міжнародного просування.

Концепція розглядала культурний потенціал Києва як найбільш важливий елемент життя міста, як привабливу характеристику з точки зору міського маркетингу. Відповідно до цієї концепції була розроблена структура сайту, що відображає сферу культури і мистецтва як складову маркетингової кампанії з просування міста та ювілею. Вибір рубрик, їх інформативність та потенційна відвідуваність визначалися маркетинговою задачею представлення культурно-історичної спадщини Києва та його сучасної культури.

Сайт спочатку "будувався" з максимальним залученням міських закладів культури і мистецтва, як державних, так і громадських, та перш за все шляхом створення системи посилань. Було запрошено організації культури і мистецтва розмістити на сайті інформацію про свої заходи на перспективу від місяця до року і за допомогою посилань надати споживачеві можливість відвідати їх власні сайти. Крім того, існує спеціальний блок "Проекти", основна ідея якого - познайомити всіх бажаючих з розробленими та такими, що знаходяться в стадії реалізації, проектами, присвяченими 1500 - річчю Києва та іншими важливими подіями.

Тут, на віртуальній території, в однаковому становищі перебувають проекти вже здійснювані та тільки плановані, проекти різного масштабу, різної спрямованості та тематики. Для розміщення проекту організації достатньо заповнити форму заявки, що знаходиться на сайті, та відіслати в одну з організацій, відповідальних за сайт. Відвідувач сайту має можливість вивчити проекти, представлені в базі даних, за різними рубриками: по тематиці, формі реалізації, ступеню реалізації, типом установи тощо. Нова форма співпраці для організацій культури і мистецтва - база даних "Фестивалі Києва", де містяться сторінки, присвячені міським фестивалям, також забезпечена посиланнями на сайти організаторів проектів.

Майбутнє сайтів про Київ та його культуру, перспективи його розвитку залежать від того, наскільки успішно він зможе представляти культурну діяльність Києва як єдине ціле, відобразити роботу державних та недержавних установ і організацій культури та мистецтв, забезпечувати їх представництво в Інтернеті за

допомогою системи посилань або створення індивідуальних сторінок. Ще одним призначенням сайту може стати об'єднання культурно-інформаційних ресурсів регіонів, сприяння у зміцненні міжрегіонального співробітництва.

Для ефективного використання нових технологій у сучасній сфері культури необхідно вирішити у вказаній послідовності: 1. Забезпечення сучасної комп'ютерної бази. Слід пам'ятати, що найбільш просунуті учасники світового процесу (наприклад, університетські, наукові та медіацентри в США, де зосереджено майже 80,0% світових електронних ресурсів), користуються "Apple", "Macintosh", а не звичними нам IBM PC. 2. Підключення до Інтернету. У цьому зв'язку деякі проблеми створює використання кирилиці. Тому вихід до світових інформаційних ресурсів передбачає їх подачу, як мінімум, двома мовами – українською та однією з головних європейських мов, переважно - англійською. 3. Набуття нової компетентності працівниками - за допомогою перепідготовки та підвищення кваліфікації. Встановлення необхідних контактів з партнерами. 4. Напрацювання інформаційних баз даних (ІБД). 5. Використання нових носіїв (мультимедіа). 6. Створення локальних та регіональних інформаційних електронних мереж. 7. Створення інформаційно-маркетингових центрів. 8. Створення регіональних електронних інформаційних ресурсів. Правове забезпечення та захист - інакше створеним ресурсам загрожує перетворення на загальнодоступну ренту.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Соціокультурна діяльність суб'єктів культури передбачає формування і функціонування сукупності інфраструктурних елементів, які можна означити як інноваційну інфраструктуру національної соціальної культури. Роль в формуванні інформаційної інфраструктури полягає в тому, щоб створити умови для культурної творчості як національної еліти, так і рядових громадян, підтримувати рівні можливості й умови для кожного суб'єкта цього процесу; захищати новаторів і давати належну оцінку реформаторам, творцям «чорних» технологій тощо.

Особливої уваги в системі функціонування інформаційної інфраструктури культури вимагає процес трансляції культурних елементів в регіони країни з метою їх поширення серед верств населення. Він потребує каналів і засобів культурної комунікації, які б забезпечували поширення культурних форм, наповнення простору елементами культури, їх циркуляцію. Ефективність цього процесу залежить від якості інформаційної інфраструктури, що функціонує в країні. В умовах інформаційної революції, культура вперше в історії людства формується високотехнологічними інформаційними та комунікаційними засобами, що стали проникаючою культурною силою.

Джерела та література

1. Ключев В.К., Ястребова Е.М. Маркетинг в системе управления библиотекой: Учеб. пособие / Моск. гос. ун-т культуры. - М., 1995.
2. Майстрович Т.В. Электронная библиотека . Проблемы формирования и использования: Сб. ст. / Рос. гос. б-ка ; ред., сост., авт. предисл. - М. : Изд-во РГБ "Пашков дом", 2003. – 152 с.
3. Арнольдов А. И. Культурная политика : реалии и тенденции / А. И. Арнольдов. – М. : МГУКИ, 2004. – 64 с.
4. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень : проблеми теорії, методології, практики : монографія / В. Д. Бакуменко. – К. : Вид-во УАДУ, 2000.
5. Веремієнко Т. С. Соціокультурна динаміка в процесі глобальних трансформацій / Т. С. Веремієнко // Міжнародна економічна політика. – № 8–9. – К. : КНЕУ, 2008.

Червяков І.М.

УДК 330.341.1:338.43.01/.02

ОЦІНКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ

Анотація. У статті виділено два підходи, що використовуються при розкритті поняття соціально-економічного потенціалу. Представлено та проаналізовано структуру потенціалу регіону. Перелічено етапи алгоритму проведення комплексної оцінки соціально-економічного потенціалу регіону. Викладено причини, які обумовлюють доцільність використання порівняльного підходу для оцінки соціально-економічного потенціалу регіону.

Ключові слова: регіональна політика, соціально-економічний потенціал регіону, структура, етапи, алгоритм, сукупність, інвестиції.

Анотация. В статье выделено два подхода, используемых при раскрытии понятия социально-экономического потенциала. Представлена и проанализирована структура потенциала региона. Перечислены этапы алгоритма проведения комплексной оценки социально-экономического потенциала региона. Изложены причины, обуславливающие целесообразность использования сравнительного подхода для оценки социально-экономического потенциала региона.

Ключевые слова: региональная политика, социально-экономический потенциал региона, структура, этапы, алгоритм, совокупность, инвестиции.

Summary. The article highlighted two approaches used in the disclosure of the concept of social and economic potential. Presented and analyzed the structure of the potential. Lists the steps of the algorithm for a comprehensive assessment of the socio-economic potential. Expounded the reasons that lead to the feasibility of using a comparative approach to assess the socio-economic potential.

Keywords: regional policy, social and economic potential of the region, structure, stage algorithm, a set of investments.